

Подпомагане на борбата срещу завладяването на държавата в ЕС чрез нов инструмент за наблюдение:

ScEMaps – Оценка на завладяването на държавата и мониторинг на антикорупционните политики на секторно ниво

РАЗСЛЕДВАНИ СЛУЧАИ В МЕДИИТЕ

България

- **Разбиха схема за пране на пари в Пловдив (BTA.bg, 22 януари 2021; bntnews.bg, 22 януари 2021)**

Икономическа полиция разкри схема за пране на пари в Пловдив, осъществявала внос на обувки от Турция без плащане на необходимите данъци. Схемата е действала в продължение на три години и е реализирала приходи до 700 000 лева (357 925 евро). До момента по схемата са арестувани 10 души, а един все още е на свобода.

- **Трима обвиняеми по разследването срещу Бобокови се признаха за виновни (bntnews.bg, 20 януари 2021)**

Габриел Савов, Васил Богданов и Айгюн Еминов са се признали за виновни за аферата с отпадъците, по която са разследвани и бизнесмените братя Бобокови. Тримата са сключили споразумение с прокуратурата и предстои Специализираният наказателен съд да го одобри, като определи и наказанията за тримата.

- **Чехия разследва как ЧЕЗ е продала ТЕЦ "Варна" на Доган (dnevnik.bg, 29 януари 2021; seznamzpravny.cz, 29 януари 2021)**

В края на 2020 г. чешката полиция започна разследване за придобиването на варненската топлоцентрала през 2017 г. от компания без опит в сектора, собственост на Ахмед Доган. Според чешката „Пиратска партия“ (Pirate Party), ЧЕЗ е загубила милиарди от сделката. Чешкото разследване идва след българското, което не успя да открие никакви нередности, въпреки множеството доказателства, предоставени от журналисти, неправителствени организации и чуждестранни политици.

- **Европарламентът пита Гешев как са разследвани записите на Борисов (segabg.com, 24 януари 2021)**

Евродепутатите от групата в ЕП за наблюдение на демокрацията, върховенството на закона и основните права искат информация за това как се разследват скандали на високо ниво, включително „Барселонагейт“, записите с гласа на премиера и златните кюлчета и пачки пари в чекмеджето на Борисов. Евродепутатите биха искали да разгледат в детайли практиката на българския главен прокурор да инструктира или отменя решенията на други прокурори. Неговата отчетност е друг въпрос, с който се занимават евродепутатите. Сред въпросите на депутатите са медийният плурализъм и собственост, законодателството против дискриминация основана на пола, неуспешната нова конституция и отговорът на правителството по темата.

- **„Осемте джуджета“ показва какво е липсваща новина в телевизиите (dnevnik.bg, 10 януари 2021)**

През 2020 г. два от основните български телевизионни канали, bTV и NOVA, не успяха да насочат вниманието към разследването на „Осемте джуджета“. Основният източник на информация за българите е телевизията, така че ако дадена тема не е спомената по телевизията, няма обществено

внимание към нея. Въпреки публичното значение на разкритата мащабна схема за корупция и двете телевизии са предоставили общо 42 минути по темата.

- **Съдът: "Ню Геймс" на Божков е в несъстоятелност, законодателят е нанесъл непоправими щети (dnevnik.bg, 13 януари 2021)**

Лотарийната компания на олигарха и бизнесмен Васил Божков, смятан за най-богатия човек в България, беше обявена в несъстоятелност. С промените в закона за хазарта от 2020 г. законодателят направи невъзможно хората, които са спечелили на лотарийните билети, да поискат своите награди. Съдиите от Софийския градски съд посочват, че тези промени в закона не предвиждат никакъв преходен период, което прави невъзможно компанията дистрибутор да се реорганизира и са довели до фалита ѝ.

Италия

- **Италия се цели в яросния клан „Ндрангета“ в най-голямото мафиотско дело от десетилетия (euractiv.com, 13 януари 2021)**

Един от най-големите съдебни процеси срещу мафиотския клан започна на 13 януари 2021 г., като над 320 заподозрени престъпници и техни съмишленици са изправени пред съда с обвинения в изнудване, трафик на наркотици, кражби и други. Много от обвиняемите са „бели якички“ като адвокати, счетоводители, бизнесмени, местни политици и полицаи.

Испания

- **Бившият ковчезник на Народната партия признава в писмо до испанската прокуратура за борба с корупцията, че бившият премиер Рахой е знаел за партийната корупция и предлага сътрудничество с правосъдието (elpais.com, 04 април 2021)**

Бившият ковчезник на Народната партия (НП) Луис Барсенас, осъден на 29 години затвор по делото „Gürtel“, изпрати писмо до испанската антикорупционна прокуратура шест дни преди началото на процеса за незаконното финансиране на НП. В писмото Барсенас признава неправомерни действия, включващи известни бивши партийни лидери, включително бившия премиер Мариано Рахой, и обещава да си сътрудничи с властите в текущите разследвания. В декларацията си Барсенас твърди, че в някои конкретни случаи обществени поръчки са били възлагани на бизнесмени в замяна на дарения по време на управлението на друг премиер от НП Хосе Мария Аснар.

- **Сифуентес приписва изцяло на университета „Рей Хуан Карлос“ инициативата за фалшифициране на дипломата си (eldiario.es, 22 януари 2021)**

Бившият президент на автономната област Мадрид, Кристина Сифуентес, заяви по време на изслушването на делото за нейната фалшифицирана диплома, че университетът е отговорен за това. Тя призна, обаче, че не е защитила дипломната си работа.

Румъния

- **Разследване на корупция срещу бивш премиер в Румъния (reuters.com, 13 януари 2021)**

Румънският президент Клаус Йоханис разреши наказателно разследване срещу бившия министър-председател и говорител на Сената Калин Попеску Таричану в подозрение за подкуп. Прокурорите заявиха, че Таричану е получавал комисионни за консултантски услуги през 2007-2008 г., платени от австрийска компания в замяна на приемане на определено законодателство.

- **Ливну Драгня, преследван от Националната дирекция за борба с корупцията заради посещенията си в САЩ през 2017 г. (spotmedia.ro, 14 януари 2021)**

Бившият ръководител на социалистите и президент на Камарата на депутатите, който вече излежава присъда в затвора, е разследван по ново наказателно дело, свързано с посещенията му в САЩ и е за трафик на влияние и използване на държавната власт за получаване на облаги. Посещението, което струвало около четвърт милион евро, е било финансирано от бизнесмен в замяна на „помощ“.

ПОСЛЕДНИ РАЗВИТИЯ В АНТИКОРУПЦИОННАТА ПОЛИТИКА

България

- **OLAF подписва споразумение за сътрудничество с българския прокурор (ec.europa.eu, 20 януари 2021)**

Подписано е споразумение между генералния директор на ОЛАФ, Виле Итала, и генералния прокурор на България, Иван Гешев, което предоставя рамка за сътрудничество в борбата с измамите, корупцията и други незаконни дейности, включващи еврофондове.

- **Софийският съд обяви задържането на бизнесмена Пламен Бобоков за незаконно (bta.bg, 18 януари 2021, mediapool.bg, 18 януари 2021)**

Според Съда той е бил задържан незаконно според Европейската конвенция за правата на човека. С това решение две от три обвинения срещу Бобоков в крайна сметка паднаха, преди да бъдат конституирани като престъпления и да стигнат до съдебно производство.

- **Висшият съдебен съвет отхвърли проекта на ГЕРБ за създаване на прокурор за разследване на главния прокурор (svobodnaevropa.bg, 21 януари 2021)**

Предложението за създаване на нов специален прокурор, който да разследва главния прокурор, беше отхвърлено от Висшия съдебен съвет (ВСС). Първоначалното предложение предвиждаше новият специален прокурор да има мандат от седем години и да бъде номиниран от колегията на прокурорите на ВСС. Това обаче може да бъде повлияно от главния прокурор. Депутатите от управляващата партия (ГЕРБ) предложиха редактирана версия на законната промяна, която позволява на всички членове на ВСС да предложат кандидат за специален прокурор, с мандат, намален на пет години. Независимо от това, този нов проект също беше отхвърлен, тъй като ВСС смята, че препоръките на Венецианската комисия и Европейския съд по правата на човека все още не са изпълнени. Не е ясно дали специалният прокурор ще работи сам или в екип. Освен това ВСС подчертава, че разследването на генералния прокурор не може да бъде извършено от някой от подчинените му прокурори.

Румъния

- **Сенатът отхвърли законодателните предложения на социалдемократите за изменение на Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс (Digi24.ro, 1 февруари 2021)**

Сенатът отхвърли законодателните предложения за изменение на Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, инициирани от Социалдемократическата партия, счети за противоконституционни от Конституционния съд. Сред предложените изменения бяха намаляване на давността за наказателна отговорност за тежки престъпления или намаляване наполовина на наказателните прагове за някои корупционни и служебни престъпления.

СЪБИТИЯ И ПУБЛИКАЦИИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА SCEMAPS

България

- **Турски поток: Енергийна сигурност и рискове за корупция (csd.bg, 16 декември 2020)**

През декември 2020 г. Центърът за изследване на демокрацията представи своето политическо резюме за „Турски поток“ и руското икономическо влияние в Европа, подчертавайки необходимостта от сътрудничество между ЕС и САЩ с цел диверсификация на енергийните доставки. „Турски поток“ и „Северен поток II“ подхранват местните корупционни мрежи и упадък на демокрацията в Европа. Някои европейски бизнес интереси печелят от по-тясното сътрудничество с Русия. Също така ключови политически играчи в Западна Европа са лобирали, за да гарантират успеха на тръбопроводите между ЕС и Русия, дори когато те нямат икономически смисъл и противоречат на стандартите за корпоративно управление. По този начин настояването на ЕС за диверсификация на газта стана жертва на частните интереси на европейските енергийни компании, финансови институции, строителни фирми и индустриални гиганти, които се възползваха от проектите, ръководени от Газпром.

Италия

- **Организирана престъпност и Covid: Как мафиите експлоатират пандемията (ecrime.unitn.it, 30 декември 2020)**

Организираната престъпност извлича предимствата от извънредната пандемична ситуация, която направи много други дейности, типични за мафията, по-доходоносни и по-привлекателни. Докато в миналото продажбите на човешки органи можеха да бъдат намерени в „тъмната мрежа“, сега ваксините са в центъра на вниманието на мафията. Разкрити са престъпници, които продават лекарства против Covid по интернет чрез дилъри и в „тъмната мрежа“.

Румъния

- **Дадено е началото на база данни за политическо финансиране**

Expert Forum пушна базата данни www.banipartide.ro, която отразява финансирането на партиите и кампаниите от 2006 до 2020 г. Платформите илюстрират източниците на финансиране и разходите на политическите партии и подчертава някои нередности.